

Metamorfose

Vanmorgen, toen ik de gordijnen opende, leek de wereld onherkenbaar veranderd. Kleuren waren plotseling verdwenen. Het land was met een witte mantel van sneeuw toegedekt.

Nog steeds dwarrelen grote, donzige vlokken omlaag uit een egaal grijze hemel. Regen valt. Regendruppels tikken op de bladeren, roffelen op het dak, kletteren op straat. Sneeuw valt niet. Sneeuwvlokken zweven omlaag als tere albasten schaalpjes, vederlicht, gedragen door de lucht. Ze landen zacht op het donzige kleed, geweven door hun voorgangers, geruisloos. Het sneeuwtapijt dempt alle geluiden. De witte wereld is een stille wereld.

Ik trek mijn laarzen aan en stap over de drempel in de verse, knerpende sneeuw. De buurkinderen zijn al met een reusachtige sneeuwpop in de weer, maar verder ligt het land er stil en maagdelijk bij. De takken van de eiken voor het huis zijn wit gezoomd, tot en met de uiteinden van de ragdunne twijgen. De winterse silhouetten van de bomen zijn nu nog markanter, dubbelportretten in zwart-wit tegen een grijze achtergrond. Alles teruggebracht tot de eenvoud van een ouderwetse foto.

Het hele landschap heeft andere kwaliteiten. Het modderige veld met maïsstoppels is omgetoverd in een witte vlakte met een fraai geometrisch patroon van zwarte piketpaaltjes. Twee kraaien, op zoek naar achtergebleven maïskorrels, passen wonderwel in deze ets. Het saaie sparrenbosje aan de overkant heeft nu de allure van de sprookjesbomen die op kerstkaarten staan afgebeeld. Zelfs het erf van een boerderij met mestsilo, plastic kuilvoerbulten en autobanden is met de mantel der liefde bedekt.

In het Holtherzand zijn alle sporen van vroegere wandelaars uitgewist. Ik voel me bijna als een ontdekkingsreiziger die maagdelijk gebied verkent. De heide ligt voor me als een reusachtig zwart-wit vlechtwerk. De horizontale takken van de gedrongen eiken gaan op in abstract lijnenspel. Jeneverbessen buigen uiteen onder het gewicht van de sneeuw, staan als stille wachters in het veld; mannen, vrouwen, hele gezinnen. Een roestbruine reegeit schrikt op uit haar schuilplaats en danst met hoge, elegante bogen in de richting van het bos. Het lijkt alsof haar ranke poten het sneeuwdek niet beroeren. De enige beweging en kleur in dit witte wonderland.

Verkild van buiten en verstild van binnen loop ik mijmerend terug naar huis. Mijn moeder heeft, zoals zoveel mensen, een hekel aan sneeuw. Dat geeft maar overlast, gladheid, grauwe prut langs de stoepranden en modderige schoenafdrukken in de gang. Alleen aan het einde van ieder kalenderjaar, dan mag het even. Dan dromen we opeens collectief over een witte kerst. Kerstmis, het oude zonnewendefeest, wedergeboorte van het licht; nieuwjaar, wedergeboorte van de tijd. De periode van bezinning, het oude laten plaats maken voor nieuwe voornemens.

Sneeuw dekt het kale landschap van het voorbije jaar toe met een maagdelijk, smetteloos gewaad. Daaronder sluimert de kiem van nieuw leven in de lente. Een witte kerst als metafoor voor zuivering en de steeds weerkerende kans om met een schone lei te beginnen.

Eef Arnolds

De tekst is eerder verschenen in het tijdschrift Jonas 53, 2002.